

enige om, hvad Luksus er. Nogle Folk siger, at Smør er Luksus, det hører man ofte, men det tror jeg ikke er rigtigt. Jeg vil i alt Fald sige, at om man end ikke kan blive enig om, hvor Grænsen for Luksus er, kan man dog hurtigt blive enig om, at der er Ting, vi kan undvære under denne ekstraordinært vanskelige Situation. Her gælder det ikke om, som anført af en tidligere æret Taler af mit Parti, at man tager Arbejderens Løn bort fra ham og lægger den til Side mod hans Villie og Ønske og optræder som Formynder for ham. Det vilde langt snarere være formaalstjenligt, om man tænkte sig 50 lærde Mænd i Veltalenhedens Panser og Plade, der drog ud i dette Land og fortalte, hvorledes han burde leve for at skaffe Staten en bedre Status og for at øge sine egne økonomiske Forholds Vel. Jeg har selv efter fattig Evne, hvor jeg har haft Lejlighed til det, talt for Folk, søgt at gøre dem begribeligt, at en indskrænket Levemaade, det, at man berøver sig nogle af Livets Nydelser, behøver ingenlunde at være en fattig Levemaade. Jeg vil nævne uden at fornærme den højtærede Handelsminister, at man kan undvære Champagne, man kan ogsaa — det vil jeg sige til mange ogsaa af de bredere Lag — undvære Whisky, man kan undvære dyre Cigarer, og man kan gøre det med saa meget des større Grund, som man egentlig ved et indskrænket Forbrug baade af dyrere og billigere Nydelsesmidler er i Stand til at forbedre sin personlige Valuta.

Naar man videre vil tale om de Indskrænkninger, der kan foretages af Hensyn til Statskassen, kan der f. Eks. paapeges Slendrian i Statsadministrationen af en Art, som jeg ikke skal komme dybere ind paa udover, at jeg vil nævne et enkelt Eksempel, som jeg neppe tror endnu er nævnt. En Jernbanemand, hørende til Maskinpersonalet, fortæller mig, at der f. Eks. udsendtes 2 000 trykte Cirkulærer til Maskinpersonalet i Anledning af Mund- og Klovesygen, og disse 2 000 Cirkulærer havde de paagældende Folk ikke Spor af Anvendelse for, ikke den fjerneste Grund var der til at overlade dem disse Eksemplarer. Men nu skulde de een Gang have dem, vor Herre maa vide, hvorledes man har faaet den Idé, at ogsaa Maskinpersonalet skulde være forpligtet til at modtage disse Cirkulærer. Papiret er som bekendt dyrt, hvorfor da ikke ogsaa spare paa et Omraade af denne Art? Naar en Maskine begynder at blive lidt brøstfældig, og en eller anden lille Reparation skal foretages, lader man den gaa en Tid, man ligesom lukker Øjnene for Manglerne, indtil den Dag

kommer, da Reparationen bliver langt større og bekosteligere. Gaar man til Postvæsenet, vil man f. Eks. faa at vide, at naar der tales om en forbedret Økonomi i den Etat, nedsætter man en Kommission, i hvilken der er en Generaldirektør og nogle store Mænd indenfor Etaten, der altsaa undersøger, hvorvidt der for Postvæsenets Administration har været Mangler, Svagheder, saa at de kan rette en Kritik saa at sige mod sig selv. Indenfor Funktionærklasserne i Postvæsenet møder man sig unægtelig paa en vis Maade over denne Sammensætning af Kommissionen, der dog burde i ikke ringe Grad have givet dem, der ikke hørte til Spidserne, Anledning til at fremsætte deres Betragtninger angaaende Forholdet. Det er ikke længere saadan, som det var i gamle Dage, at man let kan faa ansat nye Funktionærer. Naar man f. Eks. for denne Etats Vedkommende taler om, at der skulde være for mange Funktionærer, vil jeg vove at paastaa, at Arbejdet er blevet betydelig mere intensivt, kræver langt større Anstrengelse og Udholdenhed af Kontorpersonalet end f. Eks. for 10—20 Aar siden. Det er, som sagt, ikke saa let at faa ansat nye Funktionærer, det gaar ikke som for en hel Del Aar siden, da var der en Postmester, som havde for Skik, naar han skulde bruge flere Funktionærer, at forlange det dobbelte Antal; naar han skulde have en, forlangte han to. Han fik aldrig det, han forlangte, han fik kun Halvdelen deraf. Men saa en Gang forlangte han 4 under den Forventning, at naar han forlangte 4, fik han to. Men Administrationen var da saa elskværdig at give ham dem alle 4, og Manden blev fortvivlet; han vidste ikke, hvad han skulde bruge dem til. Jeg tror ikke, at man mere ansætter overflødig Arbejdskraft, selv om det naturligvis skal erkendes, at der i en forkortet Arbejdstid ved Jernbanevæsenet og i Postetaten kan ligge en Grund til at antage, at Tallet vil stige noget. Men der ser jeg ikke nogen Fejl. Det vil være nødvendigt at erkende, at man maa yde saadanne Ofre. Det vilde ikke være til Fordel for Samfundet, om disse Mennesker pludselig blev kastet ud paa det store Marked, hvor de vilde staa arbejdsløse og være vanskeligt stillede i Retning af at skaffe sig noget Erhverv.

Jeg vil gøre opmærksom paa, at der er Statsaktiver, der er af den Art, at man næsten maa bedrøves over at se, hvorledes Udgiften Aar efter Aar stiger, uden at man dog kan gøre den enkelte ansvarlig derfor. Det kongelige Teater har saaledes et Under-skud, der nu er naaet op til ca. 1½ Million,